

TRANSFERNE CENE PRVA GODINA PRIMENE

Branka Marković - Partner

Aleksandra Čolić - Menadžer, specijalista za transferne cene

Ana Perović - Menadžer, specijalista za transferne cene

Mart 2015. godine

TRANSFERNE CENE

- Transfernom cenom smatra se cena nastala u vezi sa transakcijama sredstvima ili stvaranjem obaveza među povezanim licima.
- Transakcija - promet dobara, usluga i prava intelektualne svojine (patent, know-how)
- Transferne cene važe samo za transakcije između povezanih lica jer se ne formiraju na slobodnom tržištu i obzirom da su kontrolisane, nazivaju se i cene "na dohvat ruke".
- S druge strane, cene koje se postižu na slobodnom tržištu među nepovezanim licima se nazivaju cene "van dohvata ruke" jer se formiraju na osnovu zakona ponude i potražnje.

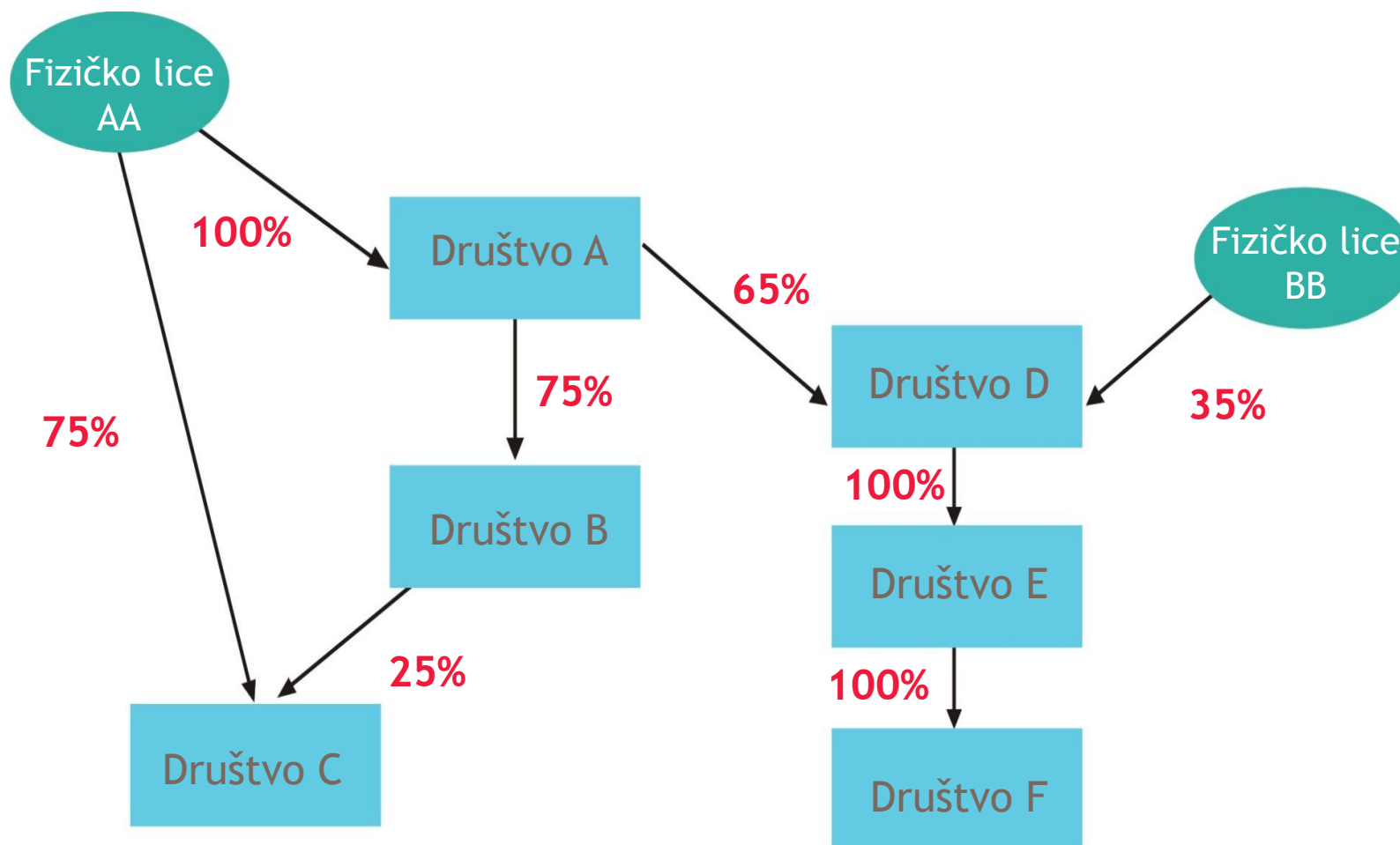
TRANSFERNE CENE (Nastavak)

- Svi poreski obveznici koji imaju transakcije sa povezanim licima imaju obavezu da, u poreskom bilansu posebno prikažu transakcije sa povezanim licima, kao i da prilikom predaje poreskog bilansa i prijave poreza na dobit sačine i podnesu i studiju o transfernim cenama
- Za poreske organe države je od ključnog značaja utvrđivanje činjeničnog stanja i njegovo ekonomsko razjašnjenje kako bi se utvrdilo da li je odluka o transfernoj ceni ekonomski razumna, odnosno opravdana sa aspekta poslovanja kompanije, ili je odluka o visini transfernih cena zasnovana na evazionoj nameri tj. izbegavanja plaćanja većeg poreza na dobit

POVEZANA LICA

- Licem povezanim sa obveznikom smatra se ono fizičko ili pravno lice u čijim se odnosima sa obveznikom javlja mogućnost kontrole ili značajnijeg uticaja na poslovne odluke.
- Slučajevi povezanosti:
 - Posedovanje najmanje 25% akcija ili udela
 - Posedovanje najmanje 25% glasova u obveznikovim organima upravljanja
 - Ista lica učestvuju u upravljanju, kontroli ili kapitalu
 - Bračni drugovi, potomci, roditelji,...
 - Lica iz jurisdikcije sa preferencijalnim poreskim sistemom
- Matično pravno lice, Zavisno pravno lice, Sestrinske firme, Povezana fizička lica, Pravna lica u kojima ista lica (fizička i/ili pravna) neposredno/posredno učestvuju u upravljanju, kontroli ili kapitalu, Pravna lica iz jurisdikcije sa preferencijalnim poreskim sistemom....

Kako se određuje povezanost - učešće (procenti vlasništva od krajnjeg vlasnika)

FORMA STUDIJE O TRANSFERNIM CENAMA

- STUDIJA O TRANSFERNIM CENAMA (20. jul 2013.- Pravilnik o transfernim cenama)
- STUDIJA O TRANSFERNIM CENAMA U SKRAĆENOM OBLIKU (30. januar 2014.- Pravilnik o izmenama i dopunama Pravilnika o transfernim cenama)

STUDIJA O TRANSFERNIM CENAMA

- Pravilnik o transfernim cenama definiše bliže uslove primene zakona
- Pravilnikom su definisane sledeće oblasti:
 - forma i sadržina dokumentacije o transfernim cenama
 - metode koje se mogu primenjivati za utvrđivanje cena po principu “van dohvata ruke”
 - metodologija korigovanja prihoda i rashoda za poreske svrhe (ukoliko se utvrde iznosi za korekciju)

SADRŽINA DOKUMENTACIJE O TRANSFERNIM CENAMA

- Šest elemenata:

METODE ZA PROVERU TRANSFERNIH CENA

- STANDARDNE/TRANSAKCIONE

- Metoda uporedive nekontrolisane cene na tržištu

- Metoda preprodajne cene

- Metoda cene koštanja uvećane za uobičajenu zaradu

- METODE ZASNOVANE NA DOBITKU

- Metoda transakcione neto marže

- Metoda podele dobiti

- Bilo koja druga metoda

STUDIJA O TRANSFERNIM CENAMA U SKRAĆENOM OBLIKU

- Sadržina studije o transfernim cenama u skraćenom obliku propisana Pravilnikom:

- **Napomena:**
Ovo je propisani minimum ali mogu da se navedu i dodatne informacije o grupaciji i obvezniku

KAMATA “VAN DOHVATA RUKE”

- Za određivanje kamatne stope u skladu sa principom „van dohvata ruke“, poreski obveznici mogu koristiti:
 - tržišne kamatne stope propisane od strane Ministarstva finansija; ili
 - mogu da primene drugu metodologiju, predviđenu Zakonom o porezu na dobit pravnih lica
- Poreski obveznici moraju da se opredele samo za jednu od navedene dve opcije

Napomena:

Izabrana opcija se mora primenjivati na sve kredite ili pozajmice.

NAČIN ISKAZIVANJA KOREKCIJE U PORESKOM BILANSU

Utvrđivanje korekcija po osnovu transakcija sa povezanim licima:

- Sa svakim pojedinačnim povezanim licem za svaku pojedinačnu transakciju, odnosno za svaku vrstu transakcije, obveznik utvrđuje iznos korekcije transfernih cena

U skladu sa važećim rešenjem:

- Obveznik **može** da vrši prebijanje pozitivnih i negativnih efekata transfernih cena samo sa pojedinačnim povezanim licem, i to i na prihodnoj i na rashodnoj strani.
- Obveznik **ne može** vršiti prebijanje pozitivnih i negativnih efekata transfernih cena sa različitim povezanim licima - ni na prihodnoj ni na rashodnoj strani.

NAČIN ISKAZIVANJA KOREKCIJE U PORESKOM BILANSU

- Na kraju, obveznik sabira iznose svih konačnih korekcija transfernih cena koju je utvrdio sa svakim pojedinačnim povezanim licem
- **Zbir konačnih korekcija rashoda i prihoda** obveznik iskazuje u poreskom bilansu na poziciji pod rednim brojem 50, i za taj iznos uvećava poresku osnovicu poreza na dobit

U skladu sa važećim rešenjem:

- Obveznik **ne može** da umanjuje poresku osnovicu ukoliko ima **samo** negativne efekte transfernih cena sa pojedinačnim povezanim licem.

ULOGA KLIJENTA U IZRADI STUDIJE O TRANSFERNIM CENAMA

- Studija transfernih cena je zajednički projekat poreskih obveznika i konsultanta
- Kvalitet studije i razumevanje samog poslovanja poreskog obveznika zavisi od informacija koje poreski obveznici dostave konsultantu
- Klijent ima značajnu ulogu u izradi studije o transfernim cenama!

ULOGA KLIJENTA U IZRADI STUDIJE O TRANSFERNIM CENAMA (Nastavak)

Nakon prve godine primene transfernih cena poreski obveznici su spoznali:

- obimnosti i kompleksnosti ovakvog projekta
- kako treba da izgleda studija transfernih cena (šta sve treba da obuhvati);
- koliki je obim posla ne samo konsultanta nego i njih samih, odnosno koliko je vremena potrebno odvojiti za sastanke sa konsultantom i za pripremu dokumentacije i
- da je dobra saradnja konsultanta i poreskih obveznika neophodna za izradu kvalitetne studije o transfernim cenama

Koje je sve informacije potrebno prikupiti kako bi se pripremila studija o transfernim cenama?

- Podaci o poreskom obvezniku, grupi kojoj pripada, delatnostima kojima se bavi
- Podaci o transakcijama sa svim povezanim pravnim licima
- Visina prihoda/rashoda u svakoj od tipova transakcija sa povezanim licima
- Podaci o načinu utvrđivanja cena za svaki od tipova transakcija sa povezanim licima
- Cena van dohvata ruke (za interno uporedive cene)
- Izvor uporedivih podataka

Računovodstveno praćenje transakcija sa povezanim licima

Preporuke za bolju evidenciju o transfernim cenama poreskog obveznika:

- Dobro razrađen analitički kontni plan
- Subanalitička konta za transakcije sa povezanim licima kao npr.:
 - Troškovi i Prihodi od zakupnine
 - Troškovi materijala
 - Troškovi nabavne vrednosti prodate robe
 - Troškovi amortizacije
 - i sl.

KAZNE ZA NEPODNOŠENJE STUDIJE O TRANSFERNIM CENAMA

- Rok za dostavljanje izveštaja o transfernim cenama Poreskoj upravi za 2014. godinu je 29.06.2015. (rok za podnošenje poreskog bilansa)
- Obvezniku koji ne dostavi Izveštaj o transfernim cenama, Poreska uprava bi trebalo da dostavi opomenu i navede rok od 30 do 90 dana za dostavljanje dokumentacije
- Ukoliko poreski obveznik ne dostavi dokumentaciju o transfernim cenama zajedno sa poreskom prijavom, kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 100.000 do 2.000.000 dinara
- Ukoliko poreski obveznik po isteku propisanog roka dostavi dokumentaciju, kazniće se novčanom kaznom u iznosu od 100.000 dinara.
- Opomena ne sprečava pokretanje prekršajnog postupka protiv poreskog obveznika

ONO ŠTO OČEKUJEMO U NAREDNOM PERIODU?

1. ZNAČAJ I KORISTI

Poreski obveznici će uvideti koristi od blagovremenog planiranja transfernih cena kao deo vrlo kompleksne oblasti poslovanja

2. FOKUS INTERESOVANJA PORESKE UPRAVE

Poreska uprava će veću pažnju posvetiti ovoj problematici, jer je od značajnog uticaja na iznos oporezive dobiti

3. KVALITET STUDIJE TRANSFERNIH CENA

Poreski obveznici će više pažnje obraćati na kvalitet i sadržaj studije, a ne samu formu izveštaja

ONO ŠTO OČEKUJEMO U NAREDNOM PERIODU?

(Nastavak)

4. SVE VEĆI ZNAČAJ IZBORA DOBROG PORESKOG KONSULTANTA

Izbor poreskog konsultanta sa dobrom praksom i uskospecijalizovanim znanjem iz ove oblasti je od odlučujućeg značaja za kvalitet same studije

5. USKLAĐIVANJE SA OECD SMERNICAMA

Zakonska regulativa će ići u pravcu uskladjivanja sa OECD smernicama i praksom

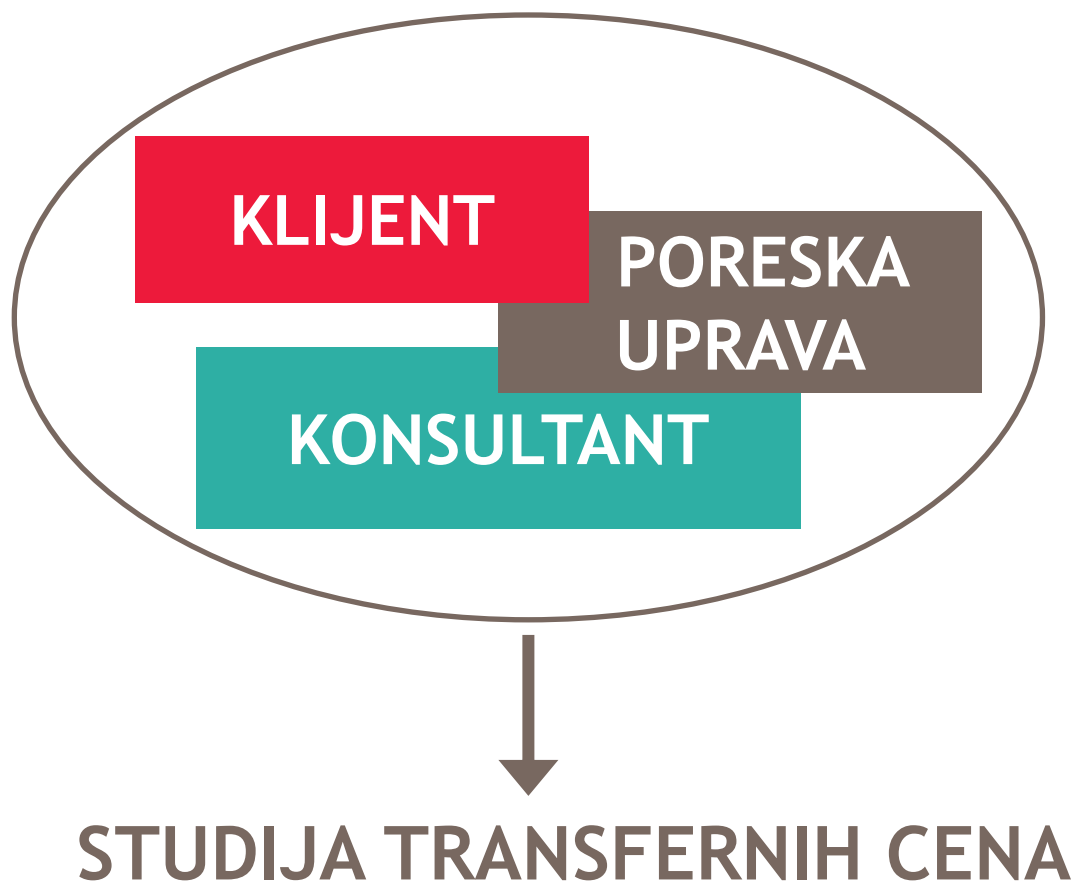
DILEME SA KOJIMA SMO SE SUSRELI U PRAKSI

- Naši propisi nisu u potpunosti usklađeni sa zakonskom regulativom u drugim zemljama i OECD Smernicama.
- Npr. velike međunarodne kompanije koje imaju svoja povezana lica u Srbiji kada rade benchmark analizu za svoje firme polaze od kriterijuma zemalja EU, dok je našim Pravilnikom o transfernim cenama propisano da se mora poći od tržišta Srbije
- Multinacionalne kompanije benchmark analizu rade na nivou grupe kako bi način utvrđivanja transferne cene u određenoj transakciji bio jednoobrazan za sve članice grupe. Samim tim, postoji mogućnost da bi benchmark analiza koja bi bila urađena za tržište Srbije dala drugačije rezultate

DILEME SA KOJIMA SMO SE SUSRELI U PRAKSI (Nastavak)

- Korišćenje druge baze za pretragu za tekuću godinu u odnosu na prethodnu godinu dovodi do dobijanja različitog uzorka uporedivih firmi.
- Imajući u vidu da se shodno članu 59. Zakona o porezu na dobit pravnih lica, licem povezanim sa obveznikom smatra i svako nerezidentno pravno lice iz jurisdikcije sa preferencijalnim poreskim sistemom, postavlja se pitanje da li je i za transakcije sa ovim licima prag za izradu studije o transfernim cenama RSD 8,000,000?
- Ukoliko se ulaže u osnovno sredstvo koje nije aktivirano (proknjiženo na 027), nije potrebno raditi studiju transfernih cena, sve dok se osnovno sredstvo ne aktivira. Nakon aktiviranja osnovnog sredstva, na koji način se može izdvojiti deo nabavke koji se odnosi na nabavku od povezanog lica, u odnosu na ukupnu vrednost osnovnog sredstva, i kako je porediti, i sa kojom vrednosti (da li u tekućoj godini ili u godini nabavke)?

ZNAČAJ ULOGE PORESKE UPRAVE U PRIMENI ZAKONSKE REGULATIVE

HVALA NA PAŽNJI !

BDO Business Advisory d.o.o. Beograd
Knez Mihailova 10
11000 Beograd

Tel: +381 11 3281 288/399/411 Fax: +381 11 3281 808

E-mail: bdo@bdo.co.rs; tax@bdo.co.rs

www.bdo.co.rs